

Uchwała Nr 18/P/2025
Składu Orzekającego Nr 10
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy
z dnia 12 grudnia 2025 r.

w sprawie: opinii o projekcie uchwały budżetowej Gminy Mogilno na 2026 r.

Działając na podstawie art. 19 ust. 2 w związku z art. 13 pkt 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7), art. 238 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483) oraz Zarządzenia Nr 9/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 6 sierpnia 2025 r. w sprawie wyznaczenia składów orzekających i zakresu ich działania

Skład Orzekający Nr 10 Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, w osobach:

<i>Przewodniczący:</i>	<i>Beata Pilatowska</i>
<i>Członkowie:</i>	<i>Halina Strzelecka</i>
	<i>Karol Bednarek</i>

uchwalil, co następuje:

zaopiniować **pozytywnie** projekt uchwały budżetowej Gminy Mogilno na 2026 r.

U z a s a d n i e n i e

Projekt uchwały budżetowej wraz z objaśnieniami został opracowany w oparciu o ustawę o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz. U z 2025 r., poz. 1483) – zwanej dalej uofp. Projekt wpłynął do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy, Zespół Zamiejscowy we Włocławku, w ustawowym terminie.

Projekt uchwały budżetowej został przedłożony Radzie Miejskiej na podstawie Zarządzenia Nr 131/25 Burmistrza Mogilna z dnia 14 listopada 2025 r., i może on w 2026r. - zgodnie z art. 240 ust. 1 uofp - stanowić podstawę gospodarki budżetowej gminy do czasu uchwalenia budżetu, nie później jednak niż do 31 stycznia roku budżetowego. Zgodnie z art. 211 ust. 5 uofp projekt uchwały składa się z budżetu oraz załączników i spełnia normy regulujące zakres merytoryczny zadań finansowych i szczegółowość budżetu samorządu, określone w art. 212 ust. 1 uofp.

I. Dochody

Zgodnie z brzmieniem art. 212 ust. 1 pkt 1 uofp uchwała budżetowa określa planowane dochody budżetowe Gminy z wyodrębnieniem dochodów bieżących i majątkowych.

Dochody zaplanowano w kwocie 187 809 112,73 zł, w tym:

- bieżące 163 168 388,56 zł,
- majątkowe 24 640 724,17 zł.

Dochody zostały przyjęte w pełnej szczegółowości, co spełnia wymogi art. 235 uofp. W planie dochodów uwzględnione zostały źródła dochodów własnych, w tym wpływy z podatków i opłat. Dotacje celowe z budżetu państwa przeznaczone są na realizację zadań zleconych i własnych. Kwoty planowanych udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych zostały przyjęte w wielkościach podanych przez Ministerstwo Finansów. Dochody majątkowe gminy pochodzą ze sprzedaży majątku, dotacji i środków przeznaczonych na inwestycje.

W projekcie budżetu zaplanowano dochody ze sprzedaży majątku w kwocie 5 370 000,00 zł, do których szczegółowo odniesiono się w uzasadnieniu. *Skład Orzekający wskazuje na zachowanie szczególnej ostrożności przy planowaniu dochodów ze sprzedaży majątku z uwzględnieniem sytuacji na rynku nieruchomości. Wg sprawozdań III kw. 2025 Rb-NDS – sprawozdanie o nadwyżce/deficycie planowane w roku 2025 dochody ze sprzedaży majątku wykonane zostały na poziomie 39,84% (plan 2 230 710,00 zł, wykonanie 888 667,36 zł). Skład wskazuje, że bezpieczniejsze jest planowane dochodów z tego tytułu w momencie ich wykonania, gdyż wtedy jest pewność, że wydatki finansowane tymi środkami mają realne pokrycie. Biorąc pod uwagę poziom zaplanowanych dochodów ze sprzedaży majątku podkreśla się, że brak ich wykonania może spowodować zachwianie wskaźników budżetowych dlatego zaplanowane wielkości należy systematycznie monitorować i urealniać.*

Zaplanowano środki na finansowanie wydatków związanych z realizacją zadań finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 uofp (środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) oraz środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, inne niż wymienione w pkt 2) w kwocie 15 993 915,60 zł.

II. Wydatki

Zgodnie z brzmieniem art. 212 ust. 1 pkt 2 uofp uchwała budżetowa określa łączną kwotę planowanych wydatków budżetu Gminy z wyodrębnieniem wydatków bieżących i majątkowych.

Wydatki zaplanowano w kwocie 203 391 333,42 zł, w tym:

- bieżące 162 467 690,35 zł,
- majątkowe 40 923 643,07 zł.

Wydatki zostały ujęte w pełnej szczegółowości, co spełnia wymogi art. 236 uofp. W zaplanowanych wydatkach ogółem wydatki bieżące stanowią 79,88% natomiast wydatki majątkowe stanowią 20,12% .

W planie wydatków bieżących uwzględniono:

- wydatki jednostek budżetowych na wynagrodzenia i składki od nich naliczone
- wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań
- dotacje udzielane z budżetu

Realizację zadań kultury zabezpieczono w budżecie poprzez dotację podmiotową dla samorządowych instytucji kultury (załącznik nr 10).

Zgodnie z art.215 uofp przedstawiono zestawienia planowanych kwot dotacji udzielanych z budżetu Gminy Mogilno w podziale na dotacje przedmiotowe, podmiotowe, celowe udzielanych dla jednostek sektora finansów publicznych oraz dla jednostek spoza sektora finansów publicznych (załącznik nr 9,10,11).

- świadczenia na rzecz osób fizycznych,
- wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 tj. środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) oraz środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, inne niż wymienione w pkt 2, w części związanej z realizacją zadań bieżących i majątkowych w kwocie 23 055 899,36 zł,
- obsługę długu jst, na którą zaplanowano środki w kwocie 2 700 000,00 zł na zapłatę odsetek od wcześniej zaciągniętych zobowiązań dłużnych.

W budżecie planuje się utworzenie rezerwy ogólnej w kwocie 250 000,00 zł, stanowiącej 0,12 % planowanych wydatków, która jest zgodna z art. 222 ust. 1 uofp.

Ponadto jst utworzyła rezerwę celową w wysokości 400 000,00 zł, która nie przekroczyła granicy określonej w art. 222 ust. 3 uofp i stanowi 0,20% planowanych wydatków z przeznaczeniem na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego, co jest zgodne z przepisem art. 26 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U z 2023 poz. 122 z późn. zm.).

Z ustaleń Składu wynika, że w projekcie przyjęto po stronie dochodów dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Wielkość tych dotacji jest zgodna z planem finansowym (załącznik nr 5). *W części normatywnej uchwały w należy wskazać kwotę środków przeznaczonych na realizację zadań zleconych zgodną z w/w załącznikiem.*

W projekcie uwzględniono dochody i wydatki związane z realizacją zadań na podstawie porozumień z organami administracji rządowej (załącznik nr 6).

Wyodrębniono dochody i wydatki związane z realizacją zadań na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego (załącznik nr 7).

W budżecie zostały zaplanowane środki na projekty realizowane w ramach Mogileńskiego Budżetu Obywatelskiego w wysokości 571 591,27 zł, co przedstawia załącznik nr 19.

W projekcie budżetu Gminy Mogilno na 2026 rok wydatki bieżące budżetu w całości są sfinansowane dochodami bieżącymi, co daje spełnienie relacji wynikającej z art. 242 uofp w zakresie równoważenia budżetu w części bieżącej.

Zaplanowana nadwyżka operacyjna w roku 2026 (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) wynosi 700 698,21 zł. *Skład Orzekający wskazuje, iż planując wielkości budżetowe należy mieć na uwadze, że im wyższa wartość nadwyżki operacyjnej, tym większe możliwości realizacji przez JST przedsięwzięć inwestycyjnych, zarówno bezpośrednio, dzięki przeznaczeniu kwoty nadwyżki operacyjnej na inwestycje, jak i pośrednio, w drodze spłat wcześniej zaciągniętych zobowiązań dłużnych. Nadwyżka operacyjna ma bezpośredni wpływ na wyliczenie dopuszczalnego wskaźnika spłaty długu wynikającego z art. 243 uofp. Niski poziom planowanej (a ostatecznie wykonanej) nadwyżki operacyjnej powoduje obniżenie dopuszczalnego wskaźnika spłaty długu w latach przyszłych, co może spowodować zachwianie relacji spłaty rat kredytów i pożyczek zarówno tych zaciągniętych jak i planowanych.*

Wykazane środki na realizację zadań inwestycyjnych są zgodne z danymi zawartymi w wykazie inwestycji na 2026 r. (załącznik nr 3). Kwota przeznaczona na wydatki majątkowe wynosi 40 923 643,07 zł.

III. Wynik budżetu/ Przychody / Rozchody

Zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 3 uofp Gmina Mogilno w przedstawionym projekcie budżetu na 2026 rok ustaliła jego wynik stanowiący deficyt w wysokości 15 582 220,69 zł, którego źródłem pokrycia mają być kredyty i pożyczki długoterminowe. Źródła finansowania deficytu są zgodne z art. 217 ust. 2 uofp. Wypełniając dyspozycję art. 212 ust. 1 pkt 4 i 5 uofp Gmina wykazała kwoty planowanych przychodów i rozchodów (załącznik nr 4).

Szczegółowe zestawienie planu przychodów i rozchodów w układzie paragrafów klasyfikacji budżetowej wskazuje, że w roku budżetowym 2026 przypadać będzie do spłaty z tytułu zaciągniętych krajowych pożyczek i kredytów kwota 3 069 470,00 zł. Planowane przychody z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów długoterminowych mają stanowić źródło spłaty rat kredytów i pożyczek.

IV. Limity zobowiązań

Zgodnie z art. 212 ust. 1 pkt 6 uofp ustalono limity zobowiązań z tytułu planowanego do zaciągnięcia kredytu długoterminowego na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu oraz spłatę rat zobowiązań dłużnych, a także na pokrycie przejściowego deficytu budżetowego.

Skład wskazuje na Stanowisko Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy z dnia 5 listopada 2025 r. w zakresie zaciągania zobowiązań w oparciu o art. 89 ust. 1 oraz art. 90 ustawy o finansach publicznych (w tym określania wysokości limitów), którego zasady należy uwzględniać w uchwałach mających obowiązywać od 2026 r. Stanowisko przekazane zostało w dniu 7.11.2025 r. pismem syg. RIO-KA-073-3/2025.

V. Fundusz sołecki

Zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej nr VI/45/15 z dnia 20 marca 2015 roku w projekcie budżetu został wyodrębniony fundusz sołecki przedstawiony (załącznik nr 14).

Skład Orzekający przypomina, iż zgodnie z ustawą z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołecim (Dz. U. z 2014 r., poz. 301 z późn. zm.) wskazane przez sołectwa przedsięwzięcia muszą być zadaniami własnymi Gminy, służącymi poprawie warunków życia jej mieszkańców oraz muszą być zgodne ze strategią rozwoju Gminy.

VI. Zakład budżetowy

W projekcie budżetu przedstawiono plan przychodów i wydatków zakładu budżetowego (załącznik nr 8).

VII. Dochody gromadzone na wydzielonym rachunku

Projekt budżetu przewiduje dochody i wydatki rachunku wydzielonego działającego zgodnie z art. 223 uofp (załącznik nr 8).

VIII. Szczególne zasady wykonywania budżetu

Dochody za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w całości zostały przeznaczone na wydatki związane ze zwalczaniem i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii (załącznik nr 17).

Dochody związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska (załącznik nr 12) w pełni wykorzystane są na wydatki związane z ochroną środowiska.

Dochody z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi zostały w całości przeznaczone na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (załącznik nr 16). Według planowanych wielkości system w roku 2026 bilansuje się.

IX. Upoważnienia

Zawarte w projekcie uchwały upoważnienia dla Burmistrza są zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Skład orzekający stwierdza, że zachowana została zgodność między projektem budżetu a złożonym projektem Wieloletniej Prognozy Finansowej w zakresie wyniku budżetu, przychodów, rozchodów oraz kwot długu, co spełnia wymogi art. 229 uofp..

Termin wejścia w życie uchwały budżetowej określono w projekcie zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (*jeśli zostanie podjęty do końca 2025 roku*).

Stosownie do art.238 ust. 3 uofp opinię Składu Orzekającego o projekcie uchwały budżetowej Gminy Mogilno sformułowaną w niniejszej uchwale Burmistrz jest zobowiązany przedstawić, przed uchwaleniem budżetu, Radzie Miejskiej w Mogilnie.

Biorąc powyższe pod uwagę, pomimo uwag zawartych w treści, orzeczono jak w sentencji uchwały.

Pouczenie:

1. Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego przysługuje odwołanie do pełnego składu Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Przewodniczący Składu Orzekającego
Beata Piłatowska
Członek Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy